
Helyi Esélyegyenlőségi Program

Balatonberény Község Önkormányzata

2013-2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	52
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	67
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	79
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	83
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	84
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	85
1. A HEP IT részletei.....	85
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	85
A beavatkozások megvalósítói.....	86
Jövőképünk	88
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	88
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	100
3. Megvalósítás.....	105
A megvalósítás előkészítése	105
A megvalósítás folyamata	105
Monitoring és visszacsatolás	106
Nyilvánosság.....	107
Érvényesülés, módosítás	108
4. Elfogadás módja és dátuma	108

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

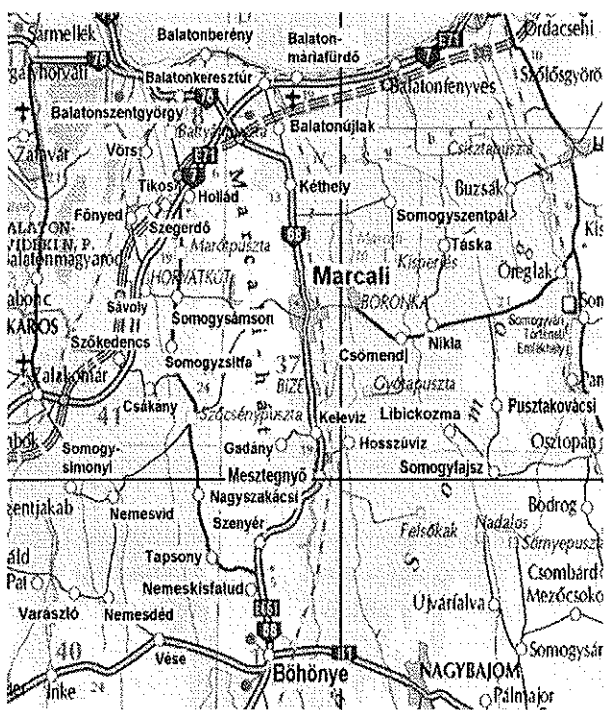
Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, **Balatonberény Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban** rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település földrajzi fekvése

Balatonberény Somogy és Zala megyék határán, a Marcali-hát és a Balaton találkozásánál, a Kis-Balaton tőszomszédságában, a Zala folyó torkolatától néhány kilométerre fekszik. A Marcali-hát kialakulása a földtörténet pliocén időszakában indult, az ún. Pannon-beltő homokos-agyagos üledéket hagyott hátra. Erre települt egy vastag pleisztocénkori folyóvízi hordalékanyag (a források szerint az Ős-Duna egyik ága rakott itt le törmelékűpokat). A pleisztocén második felében a szárazra váló hordalékűp anyagát az erős szelek mozgatták, így észak-déli irányú buccasorozat alakult ki. A községtől keletre húzódó magas partban a geológia iránt érdeklődők tengeri kagylós rétegsorokat láthatnak. A Bokros-hegy északi nyúlványa körül (Balatonkeresztúr között) nagy számban található különleges, agyagra rákövesedett, több millió éves, legyezőformájú 2-8 cm nagyságú tengerikagyló-maradványok.

A település története

Balatonberény területe a régészeti feltárások tanúsága szerint ősidők óta (cca. 6500 éve) folyamatosan lakott hely. Már az újkőkor embere is megfordult e vidéken, és vannak leletek a bronzkorból is. A rómaiak nyomát is őrzi településünk: a Balaton medrében a híres régész Rómer Flóris római kutató és téglákat talált, valamint a település más részéről római sírok és pénzérmék kerültek elő.

A népvándorlás egymást követő kultúráinak jelenlétét bizonyítják azok a temetők, melyekre szintén a község földjében bukkantak a kutatók. A X. század elején a Dunántúlt birtokba vevő magyar népesség szintén lakóhelyül választja a Balaton-part eme termékeny és biztonságos részét.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A Tihanyi Apátság 1055-ben kelt alapító levele szerint I. András a bencések Szent Ányos monostorának ajándékozta Tihany szigetét, melyet a Balaton tava ölel körül. A határleírás során a Balaton somogyi partján az alapító levél felsorolja mindazokat a helységeket, amelyeket I. András király az apátságnak adományozott. Ezek között szerepel Berend (Berénd) is.

Az 1082.IV.29-én kelt határjárási okiratban, amely I. László király parancsára a veszprémi káptalan birtokait veszi számba, olvashatjuk ...*"in villa Bereyn habet ecclesia terram ad III. aratra II., vineas, vam bonam, piscaturas in Balaton"*...Tehát a határjárás során Berény mellett szántóföldeket, szőlőket és nagy erdőket találtak. A Balaton mellett jó halászó hely volt.

Az egyházi birtok vezető szerepe lényegében a XI. század után is megmaradt, bár a XII. században vannak változások. Megjelent ui. a nemzetségi birtok. Az Átyusz nemzetség Bán nevű tagja, - már Kálmán király uralkodása végén – az Almádi Monostort bőkezű adományokkal látta el. Az említett adományozó levelek még két adományozásról tesznek említést a nemzetség részéről. Ezekből megtudhatjuk, hogy az Átyusz nemzetség birtokainak túlnyomó része a Balaton északi partjának nyugati felére esik. A somogyi part délnyugati szögleténél pedig Berényt is említi. Feltűnő, hogy a birtokok egy része szerepel a Tihanyi Apátság 1211-i összeírásában, ezek azonban az 1221-i végrendeletből hiányoznak. (Tekintettel arra, hogy az akkori időkben a falvak határai gyakran több birtokos között oszlottak meg, feltehető, hogy az Átyusz nemzetség egyes javai már a XIII. század elején a Tihanyi Apátság birtokába mentek át.)

Így a legrégebbi adatok szerint az Átyusz nemzetség által alapított Almádi Monostor birtoka Berény, a tihanyi apátság birtokösszeírásában is szerepel, tehát egyházi birtok volt.

A szóban forgó Almádi Monostor alapító levele II. István (1116-1131) korában 1121-ben keletkezett, melyben falunk Buren néven szerepel.

1348-ban a gordovai Fanchi család a birtokos. A pápai tizedjegyzékben Fanch-berény alakban fordul elő, majd az 1563-as török kincstári adóajstromban Fajsz-Berény néven említik. Az 1660. évi dézsmaváltás szerint Zsankó (*Sankó*) Miklós jószágga Berény (1660-1726). Majd gr. Harrach a földesura (1726-1727) falunknak, de már 1727-ben el is adja a Hunyady családnak, (*más források szerint 1733-ban*), s a legújabb időkig (*a nagyúri birtok államosításáig: 1948-ig*) a birtokában volt.

A későbbiekben egy 1875-ben készült számadásban találkoztunk a település nevével, ahol Balaton Berény alakban fordul elő. Egy 1914-ben kelt meghívón, a napjainkban használt módon – Balatonberény – írták már a keltezt. Tehát Balatonberény ősi település.

A település látnivalói

A turistákat számos látnivaló várja a községben. A római katolikus templom az Anjou-korban, 1350 körül épült, a magyar gótika kevés fennmaradt épületeleméinek egyike, amelyet a Hunyady család építtetett újjá 1733-ban. Szent Vendel szobrát 1793-ban állították fel.

A régi talpas házban, az ún. Múltházban a település történetébe, hagyományos népművészetébe nyerhet betekintést a látogató.

A Marcali hát legészakibb lankáin elterülő balatonberényi szőlőhegyen évszázados hagyományokra tekint vissza a szőlőtermesztés és a borkészítés. Mesebeli szépségű panoráma várja a majd kétszáz éves műemlék pincék között az arra járókat. A Csicsergő természetes fenyves partján mezitláb sétálva gyönyörködhetünk a naplementében.

A Kossuth Lajos utca 90. szám alatt, közvetlenül a Művelődési Ház mögött egy százéves rusztikus, gerendás parasztházban működik a Festőház. Im már 18 éve minden nyáron itt alkot Paál Valéria Eszter északkelet-magyarországi festő-tanár, festőművész, s időnként néhány festőtársa is.

A Henger-park a település központjában, a Balaton-parton található, az államalapítás, illetve Szent István megkoronázásának 1000. évfordulója alkalmából itt került felállításra B. Hegyi László budapesti szobrászművész alkotása, mely három hajótestből álló kompozíció.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc, valamint az ezeréves Magyarország hőseinek emlékműve, 2006. október 23-án, az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója alkalmából került felavatásra a Henger-parkban, amely a külföldön élő magyarok felajánlásából Nyers István kezdeményezésére készült el.

A Táncsics és Szabadság utcák sarkán tekintheti meg a látogató a Szabadság téri parkot. Gondozott, virágos környezetben került felállításra 1996-ban a honfoglalás 1100. évfordulójára készült kopjafa.

2000. augusztus 20-án ugyanitt avatta fel községünk a magyar millennium alkalmából Csíkszentimre testvértelepülésünk önkormányzatától kapott emlékkeresztet. A keresztet Kenéz László balatonberényi képzőművész tervei alapján készítették el erdélyi mesterek.

Egyéb turisztikai attrakciók

Az 5,5 hektáros naturista kemping, a naturista stranddal természetes környezetben, nádasokkal övezett területen található, amely 2009-től a Balatontourist hálózatának tagja. Befogadóképessége 1600 fő. A Balaton legnagyobb és legrégebb tradíciókkal rendelkező naturista kempingje. A kempingben 117 db 80 és 120 m² közötti parcella található, valamint a közvetlenül a vízparton, illetve a kemping bejáratánál lévő területeken 100 sátorhely várja a látogatókat.

Az ifjúsági tábor és erdei iskola szívesen fogadja iskolák, gyermekek és ifjúsági egyesületek csoportjait, kiváló helyszín osztálykirándulások, táborok, erdei iskolák, kerékpáros túrázók számára. A tábor a Balatoni Bringakörút mellett található.

Közlekedés

A település logisztikailag jól megközelíthető: közúton Budapest felől az M7-es autópályán a balatonkeresztúri körforgalomig, onnan a 76-os főúton Balatonszentgyörgyig, illetőleg Letenye-Nagykanizsa felől a 7-es számú főúton, Keszthely felől a 71-es úton, valamint Zalaegerszeg felől a 76-os főúton, és Sopron felől a 84-es, illetőleg a 71-es számú úton. Vasúton a 30-as számú Budapest-Nagykanizsa vasúti fővonalon. Autóbuszszal a rendszeres járatokkal, Marcali, Keszthely, Hévíz, Budapest és Zalaegerszeg felől. Légitársaságok: Balatonberénytől mintegy 15 km-re fekszik a sármelléki FlyBalaton Repülőtér, a Balaton térségének egyetlen nemzetközi légiforgalmi kikötője.

Ipar, kereskedelem

A településen számottevő ipar nincs, a lakosság többsége az idegenforgalomból és az arra épülő szolgáltatásokból él.

A Berény nevű települések találkozáját minden évben más-más helyszínen tartjuk meg, a Magyarországon található 14 Berény nevű település közül 13 település képviselőivel. Az első összejövetelre 1994-ben Vörösberényben került sor.

Testvértelepülésünk az erdélyi Csíkszentimre.

A település honlapja: www.balatonbereny.hu

Önkormányzati információs helyi kiadvány: Balatonberényi Tükörcép.

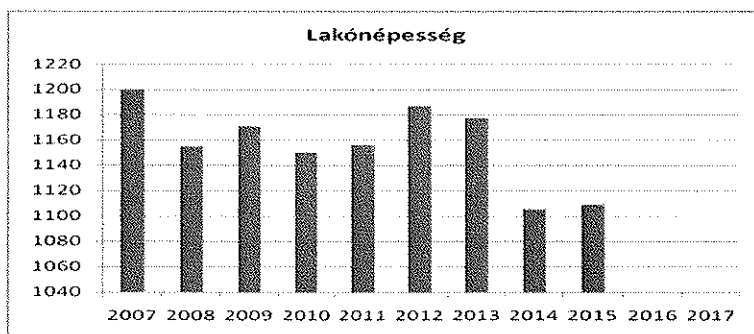
Forrás: www.balatonbereny.hu

A település bemutatása lakónépesség, állandó népesség, öregedési index, belföldi bevándorlások, természetes szaporodás tekintetében.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén²

	Fő	Változás
2007	1200	NA
2008	1155	96%
2009	1171	101%
2010	1150	98%
2011	1156	101%
2012	1187	103%
2013	1177	99%
2014	1105	94%
2015	1109	100%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A **lakónépesség** a településen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyeket jelenti. A lakónépesség számának alakulása, mint az a grafikonon is látható, hullámzó tendenciát mutat. A 2007-es évi adatokhoz képest 2008. évben csökkenés következett be, majd 2009. évben növekedés, 2010. évben ismét csökkenés, majd 2011. évben ismét növekedés mutatkozott, ³amely tovább emelkedett 2012. évben, majd 2014-ig ismét csökken, 2015. évben pedig kismértékű növekedést mutat.

A változás 2008-ban 96 %, 2009-ben 101 %, 2010-ben 98 %, 2011-ben 101 %, ⁴2012-ben 103 %, 2013-ban 99 %, 2014-ben 94 %, 2015-ben 100 %.

A település adatainak összehasonlítása az országos adatokkal:

Az ország népessége 1981 óta folyamatosan csökken. Ennek mértéke az 1980-as évtizedben volt a legerőteljesebb, az 1990-es évtizedben mérséklődött, majd 2001-2011. között ismét fokozódott.

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011. előzetes adatok

² Felülvizsgálattal kapcsolatos adatállomány kiegészítés, forrás: <http://www.teir.vati.hu> (2012 – 2013) - 2015. április, népességstatisztika 2013-2015.

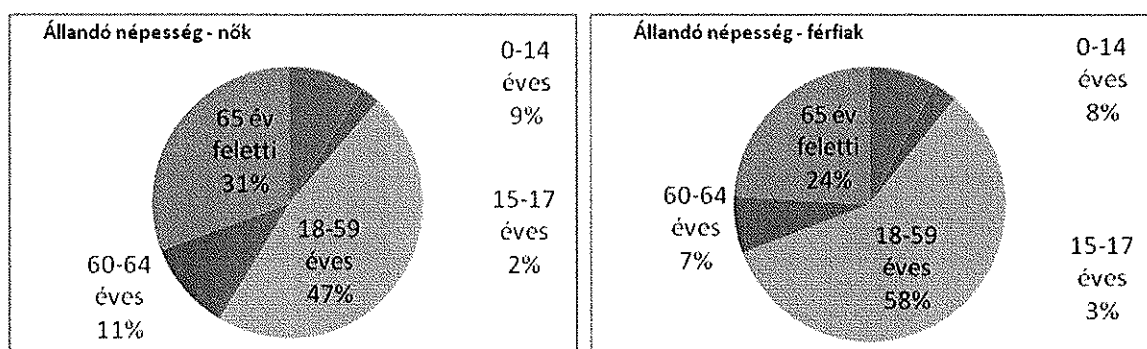
³ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.

⁴ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	612	583	1195	51%	49%
0-2 évesek			14		
0-14 éves	51	47	98	52%	48%
15-17 éves	14	17	31	45%	55%
18-59 éves	265	340	605	44%	56%
60-64 éves	60	39	99	61%	39%
65 év feletti	173	140	313	55%	45%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR 2011.

Az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a **bejelentett állandó népesség** körébe.

Az állandó népesség számához viszonyítva a nők aránya 51 %, a férfiaké pedig 49 %. Korcsoportos bontásban a 0-2 évesek száma 14 fő. A 0-14 évesek száma 98 fő, amely esetében a nők aránya 52 %, a férfiaké 48 %. A 15-17 évesek száma 31 fő, amely korosztályban a nők aránya 45 %, a férfiak aránya 55 %. A 18-59 évesek száma 605 fő, amelyből a nők aránya 44 %, a férfiaké 56 %. A 60-64 évesek száma 99 fő, amelyből a nők aránya 61 %, a férfiaké 39 %. A 65 év felettek száma 313 fő, ebből a nők aránya 55 %, a férfiaké 45 %.

Az állandó népességen belül a férfiak aránya a 15-17, és a 18-59 éves korosztályban magasabb, mint a nőké, a többi korosztályban viszont fordított a helyzet, amely azzal függ össze, hogy a férfiak várható élettartama országosan alacsonyabb, mint a nőké.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a népességi adatok megegyeznek az országos tendenciával.

Az állandó népességgel kapcsolatban (bejelentett állandó népesség) megjegyzendő, hogy sokan jelentkeznek be abból a célból, hogy kevesebb helyi adót kelljen fizetniük, de ténylegesen nem a településen élnek, és a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat sem a településen veszik igénybe.

⁵Állandó népesség 2013-2015. január 1-jén

állandó népesség	2013	2014	2015
nő	603	599	598
férfi	584	578	574
összesen	1187	1177	1172

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség száma összességében 2013-tól kismértékű csökkenő tendenciát mutat, amely érvényes a nők és a férfiak számára is.

⁵Felülvizsgálattal kapcsolatos adatállomány és szöveg kiegészítés 2013-2015., forrás : népességstatisztika 2013-2015.

2015. január 1-jén a településen élő hajadonok/nőtlenek száma: 411 fő, a házások száma 415 fő, az özvegyek száma 122 fő, az elváltak száma pedig 108 fő.

A település adatainak összehasonlítása az országos adatokkal:

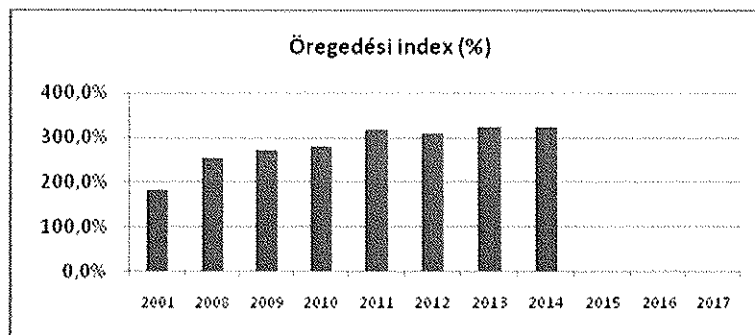
A 2001. évi népszámlálás előzetes adatai szerint a lakosságon belül a férfiak aránya 47,2, a nők 52,8 százalék. Az elmúlt években tovább erősödött a nemek arányát jellemző nőtöbblet, az ezer férfira jutó nők száma 2011-ben 1117 volt, a 2001-hez képest 15-tel nőtt.

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011. előzetes adatok

3. számú táblázat – Öregedési index⁶

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	304	165	184,2%
2008	293	114	257,0%
2009	303	111	273,0%
2010	299	106	282,1%
2011	313	98	319,4%
2012	310	100	310,0%
2013	310	95	326,3%
2014	309	95	325,3%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az **öregedési index** azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. **Ha az index 100 fölött van, akkor a településen a 65 év felettiiek vannak többen.**

Az öregedési index 2001-ben 184,2 %, 2008-ban 257,0 %, 2009-ben 273,0 %, 2010-ben 282,1 %, és 2011-ben 319,4 %, 2012-ben 310 %, 2013-ban 326,3 %, 2014-ben 325,3 %, tehát 14 év alatt mintegy 1,7-szeresére nőtt.

A 100 feletti index azt jelenti, hogy a település előregedő.

Balatonberény településszerkezete előregedő, magas a halálozások száma, és kevés gyermek születik. **Esélyegyenlőségi szempontból ez úgy értelmezhető, hogy az idősök fokozottabb ellátására van szükség.**

⁸A lakosság öregedési folyamata a megyében kritikusan mondható. A 65 év felettiiek részarányának növekedése, a 15 év alatti lakosság arányának, valamint a munkaképes férfiak létszámarányának országos viszonylatban is magas csökkenése előrevetíti az eltartó és eltartott lakosság arányának komoly romlását.

Forrás: Somogy megye lakosságának népegészségügyi helyzete 2014.

⁶ Felülvizsgálattal kapcsolatos adatállomány kiegészítés, forrás: <http://www.teir.vati.hu> (2012 – 2013) - 2015. április, népességstatisztika 2013-2015.

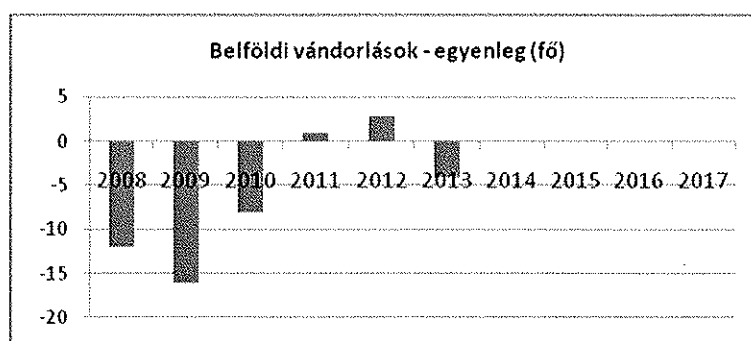
⁷ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.

⁸ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés, forrás: Somogy megye lakosságának népegészségügyi helyzete 2014.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások⁹

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	24	36	-12
2009	32	48	-16
2010	33	41	-8
2011	34	33	1
2012	24	21	3
2013	26	30	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlás esetében látható, hogy **negatív az egyenleg**, 2008-2010. években mindvégig magasabb volt a településről elvándorlás, mint a településre történő bevándorlás.¹⁰ 2011-2012. években a településre történő állandó jellegű odavándorlás magasabb volt, mint az elvándorlás, viszont 2014. évben az arány megfordult. Ez az adat a település vonzerejét mutatja.

A település adatainak összehasonlítása az országos adatokkal:

Az országon belüli, valamint a nemzetközi vándorlási folyamatok eredményéből adódó népességváltozás nem egyformán érintette az ország egyes területeit. A vándorlási folyamatok legnagyobb nyertese az elmúlt évtizedben Pest megye volt, ahol a bevándorlási többlet eredményeként mintegy 150 ezer fővel gyarapodott a népesség. Jóval kisebb mértékű, de pozitív, népességet növelő hatása volt a vándorlási egyenlegnek Győr-Moson-Sopron, Hajdú-Bihar, Fejér, Csongrád, Vas, Heves, Zala, Somogy és Komárom-Esztergom megyében.

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011. előzetes adatok

¹¹Az éves elvándorlás a megyében meghaladja a bevándorlást. Az ezer főre jutó bevándorlási különbség tovább nőtt, az érték 2012-ben $-1,8$ fő volt. Az évek óta megfigyelhető negatív vándorlási különbség oka elsősorban az országos átlagnál alacsonyabb bruttó átlagkeresetben, az egy főre jutó GDP kedvezőtlen alakulásában, a munkanélküliség országos szintet meghaladó arányában és a beruházások alacsony számában keresendő.

Forrás: Somogy megye lakosságának népegészségügyi helyzete 2014.

⁹ Felülvizsgálattal kapcsolatos adatállomány kiegészítés, forrás: <http://www.teir.vati.hu> (2012 – 2013) - 2015. április

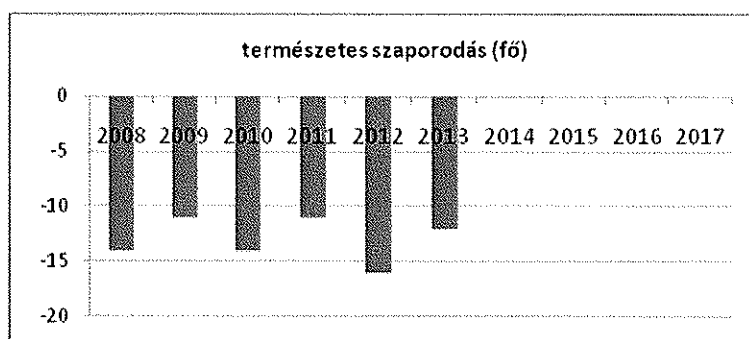
¹⁰ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.

¹¹ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés, forrás: Somogy megye lakosságának népegészségügyi helyzete 2014.

5. számú táblázat – Természetes szaporodás¹²

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	4	18	-14
2009	8	19	-11
2010	6	20	-14
2011	5	16	-11
2012	7	23	-16
2013	10	22	-12

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodási adatokat figyelembe véve megállapíthatjuk, hogy **Balatonberény településen természetes fogyás tapasztalható**. 2008. évben 4,5-ször többen haltak meg, mint ahányan születtek, 2009. évben 2,37-szer, 2010-ben 3,33-szor, míg 2011-ben 3,2-ször, ¹³2012-ben 3,28-szor volt magasabb a halálozások száma, mint az élve születéseké, 2013-ban pedig visszaesett a 2,2-szeres arányra. Ezek az adatok is azt támasztják alá, hogy **előregedő a településszerkezet**.

A település adatainak összehasonlítása az országos adatokkal:

Az elmúlt évtizedekben az ország minden területén a természetes fogyás volt tapasztalható, azaz a halálozások száma az ország valamennyi megyéjében és Budapesten is meghaladta a születéseket. A népszámlálás (2001) időpontjában 328 városi és 2826 községi jogállású település volt Magyarországon. A lakónépesség 17,4 százaléka Budapesten, 52,1 százaléka a többi városban, és 30,5 százaléka a községekben élt. A városokban és a falvakban is csökkent a népesség száma, a csökkenés a falvakban nagyobb mértékű volt.

A természetes fogyás a községek népességének csökkenésében játszott nagyobb szerepet, hatását azonban a vándorlási egyenlegről eredő népességtöbblet a városokénál jobban mérsékelte. Utóbbiban jelentős szerepe volt a Pest megyei községek kiemelkedő mértékű bevándorlási többletének. A népesedési folyamatok eredményeként a főváros és a városok lakosságán belül tovább emelkedett a női népesség aránya, miközben a községek összességét tekintve ez a folyamat megtorpanni látszik.

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011. előzetes adatok

¹² Felülvizsgálattal kapcsolatos adatállomány kiegészítés, forrás: <http://www.teir.vati.hu> (2012 – 2013) - 2015. április

¹³ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.

Somogy megye területe 6.035 km², amely az ország területének 6,49 %-át teszi ki, ez alapján az ország nagyobb területű megyéi közé tartozik. Somogy megye lakónépessége 2012. január 1-én 315.850 fő volt. Ez az ország népességének 3,18 %-a, így az ország legritkábban lakott megyéje. A megye az Európai Unió NUTS területi osztályozási rendszere alapján a NUTS 3. szintet képviseli.

A megye településszerkezete kedvezőtlen, arra egyrészt a városhálózat fejletlensége, másrészt a kistelepülések magas aránya jellemző. Az aprófalvas településszerkezetet rendszerint kedvezőtlen gazdaságföldrajzi környezetben találjuk. Somogyban a megye 245 településének közel 50 %-a 500 lakos alatti törpe- és aprófalva. A megye városai között is dominálnak a kisebb méretű települések.

Somogy megye népesedési viszonyai az országos átlagnál kedvezőtlenebbül alakulnak, melyben alapvető szerep jut a térség aprófalvas településszerkezetének. Az ország Európai Uniós csatlakozása óta is folyamatosan csökken a megye lakóinak száma, amely 2004 és 2012 között 18.215 fővel csökkent. A megyében az élve születők számának csökkenése az elmúlt tíz évben folyamatos. A népességfogyást tovább erősíti a lakosság elvándorlása, mely 2003 óta folyamatos negatív belföldi vándorlási különbözetet mutat. Mindezek eredményeképpen a népességfogyás az országos átlagot meghaladó.

Forrás: Somogy megyei Területfejlesztési Konceptió, Helyzetfeltáró munkarész, 2012.

¹⁴2013-ban az 1000 lakosra jutó élveszületések száma a megyében 8,1 volt. Az arányszám értékének évek óta folyamatos – az Európai Unióban tapasztaltnál nagyobb mértékű – csökkenése után az utóbbi években kismértékű emelkedés tapasztalható, a vizsgált időszakban minden évben az országos szint alatt

A megyében az 1000 főre jutó halálesetek száma minden évben kedvezőtlenebb, mint az országos, és lényegesen magasabb, mint az Európai Unióban tapasztalt átlag.

Az előbbi mutatók összevetéséből következik, hogy az élveszületések és a halálozások viszonyaránya a vizsgált időszakban mindvégig negatív előjelű. Ez ellentétes az Európai Unióban tapasztalt viszonyokkal ahol a népesség növekedésének lassulása figyelhető meg.

Forrás: Somogy megye lakosságának népegészségügyi helyzete 2014.

Értékeink, küldetésünk

Balatonberény település még nem rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal, ezért kiemelten fontos feladatunk a községben lévő esélyegyenlőség szempontjából megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatok összegyűjtése, elemzése, összehasonlítása megyei, országos adatokkal.

Feladatunk továbbá, hogy a helyzetfelmérés adataiból intézkedési tervet készítsünk, amely segítségével biztosíthatjuk az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt csoportok felzárkózását, hátrányaik csökkentését, megszüntetését az oktatás, a lakhatás, a foglalkoztatottság, a szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balatonberény település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

¹⁴ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés, forrás: Somogy megye lakosságának népegészségügyi helyzete 2014.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Balatonberény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2013.(III.29.) önkormányzati rendelete a **szociális ellátások helyi szabályozásáról** az alábbiak szerint rendelkezik:

Szociális rászorultság esetén a jogosult számára a települési önkormányzat képviselő-testülete az Szt-ben, illetve e rendeletben meghatározott feltételek szerint: átmeneti segélyt, tűzifa segélyt, temetési segélyt állapít meg.

Egyéb pénzbeli önkormányzati támogatások

- családalapítási támogatás, mely szerint az önkormányzat minden újszülött balatonberényi gyermek anyját családalapítási támogatásban részesíti, amennyiben legalább egy éve Balatonberény községben állandó lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen itt él. A támogatás összege gyermekenként 50.000 Ft.

Természetben nyújtott szociális ellátások

- Közgyógyellátás.

Szociális szolgáltatások

Az Szt. értelmében szociális alapszolgáltatások:

a) az Alapszolgáltatási Központ keretében:

- aa) étkeztetés
- ab) házi segítségnyújtás
- ac) családsegítés
- ad) nappali ellátás

b)a Marcali Kistérség Többcélú Társulása keretében:

- ba) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

Balatonberény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2012.(V.31.) számú önkormányzati rendelete a **gyermekvédelem helyi rendszeréről** a következő pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

a./ Pénzbeli és természetbeni ellátás:

- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

b./ Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása.

¹⁵2014. január 1-jétől a szociális ellátások rendszere átalakult, így a változások számos jogszabály módosítással jártak együtt. A Magyar Közlöny 91. számában jelent meg az önkormányzati segély kialakításával összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Tv.), amelynek 5.§-a és 6.§-a értelmében a települési önkormányzatnak 2013. december 31-ig rendeletében szabályoznia kellett az önkormányzati segély megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait.

Az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás összevonásával létrehozandó önkormányzati segély **2014. január 1-jével hatályba lépő szabályai** a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) átmeneti segély törvényi rendelkezéseinek alapulvételével kerültek kidolgozásra.

¹⁵ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015. - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításából eredő változás miatt – hatályos 2014. január 1-től

Az új szabályozás az önkormányzati segély tekintetében:

- kimondta, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére nyújt önkormányzati segélyt, elsősorban azon személyek részére, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak,
- bevezette az egységes jövedelmi értékhatárt, ami nem jelent mást, minthogy az ellátás megállapításánál figyelembe vehető, egy főre számított havi családi jövedelemhatár önkormányzati rendeletben szabályozott mértéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-ánál (37.050 forint) nem lehet alacsonyabb,
- folyósítható meghatározott időszakra havi rendszerességgel vagy adható eseti jelleggel,
- az elhunyt személy eltemetésének költségeihez való hozzájárulásként is megállapítható, melynek összege nem lehet kevesebb a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségének 10 %-ánál, de elérheti annak teljes összegét, ha a temetési költségek viselése a kérelmező vagy családja létfenntartását veszélyezteti,
- kimondja, hogy hivatalból is megállapítható,
- a mielőbbi segítségnyújtás érdekében a hatósági eljárásokra általánosan irányadó 30 napos ügyintézési határidőt 15 napra csökkentette.

Balatonberény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2013.(XII.20.) önkormányzati rendelete a szociális és gyermekvédelmi pénzbeli, természetbeni és intézményi ellátások helyi szabályozásáról az alábbiakat állapította meg:

a) Pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében:

- a. aktív korúak ellátása: rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- b. önkormányzati segély,
- c. közgyógyellátás,
- d. hulladékszállítási közszolgáltatási díjra vonatkozó támogatás,
- e. családalapítási támogatás.

b) Szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások tekintetében:

- a. étkeztetés,
- b. házi segítségnyújtás,
- c. családsegítés,
- d. idősek nappali ellátása
- e. gyermekjóléti szolgáltatás,
- f. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- g. támogató szolgálat,
- h. bölcsődei ellátás.

¹⁶ A pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokat érintően **2015. január 1-jétől** illetve **március 1-jétől** ismét jelentős változások történtek.

- Az állami és az önkormányzati segélyezéssel kapcsolatos feladatok élesen elválasztásra kerültek:
 - Egységesedtek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök;
 - Módosult a szociális törvény alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre;
 - Bővült az önkormányzatok mozgástere az általuk nyújtott ellátások meghatározásában.
- Átalakul a finanszírozás rendszere.

¹⁶ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015. - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításából eredő változás miatt - hatályos 2015. január 1-től

A kapcsolódó törvény-módosításokat a Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló **2014. évi XCIX. törvény** tartalmazza. Néhány kisebb, jogalkalmazást elősegítő módosítás 2015. január 1-jén, az átalakítást érintő fő szabályozási elemek március 1-jén léptek hatályba.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény 2015. március 1-jén hatályba lépő 132.§ (4) bekezdés g) pontja szerint felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait. 2015. március 1-jétől a lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezésre kerül az Szt-ből. Ettől az időponttól kezdődően – az átmeneti szabályokban foglaltak kivételével – ezen ellátások biztosítása ebben a formában az Szt. alapján nem lehetséges.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét csak példálózóan sorolja fel.

Az ellátórendszer 2015. március 1-jei átalakításához kapcsolódó változások

A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások biztosítása területén átalakult:

A korábban jegyzői hatáskörben lévő **aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle ellátástípus állapítható meg:**

- a foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (új ellátás a korábban rendszeres szociális segélyre jogosultak egy része erre válik jogosulttá).

Az újonnan a járási hivatalok hatáskörébe kerülő aktív korúak ellátásán túl továbbra is a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak az alábbi ügykörök:

- alanyi ápolási díj (az alapösszegű, a fokozott ápolási szükségletre tekintettel megállapított emelt összegű, valamint a kiemelt ápolási díj),
- időskorúak járadéka,
- alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A felsorolt, állami felelősségi körben nyújtott, és 100 %-ban központi költségvetési forrásból kifizetett szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az ún. települési támogatás keretében.

A módosítás az Szt. által jelenleg szabályozott ellátások közül az alábbiakat érinti, ezekre vonatkozóan az Szt. 2015. március 1-jétől nem tartalmaz szabályozást:

- lakásfenntartási támogatás
- adósságkezelési szolgáltatás
- méltányossági ápolási díj
- méltányossági közgyógyellátás.

A fentiekben túl az önkormányzati segély is átalakul: a rendkívüli élethelyzetre tekintettel is a települési támogatás keretében nyújtható támogatás.

A rendelet tárgyi hatálya az alábbi támogatásokra terjed ki, amely egyben az önkormányzat döntése alapján a települési támogatásokat cél szerint is meghatározza.

Balatonberény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a **2/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete** a települési támogatásokról, a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról az alábbi ellátásokat állapítja meg:

a) Pénzbeli és természetbeni települési támogatások tekintetében:

aa) rendkívüli települési támogatás

ab) lakásfenntartási költségekhez nyújtott települési támogatás

- ac) gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás (a továbbiakban: gyógyszer-támogatás)
ad) hulladékszállítási közszolgáltatási díjra vonatkozó támogatás
ae) temetési támogatás
af) családalapítási támogatás.

b) Szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások tekintetében:

- ba) étkeztetés
bb) házi segítségnyújtás
bc) családsegítés
bd) gyermekjóléti szolgáltatás
be) gyermekek nappali étkeztetése
bf) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
bg) támogató szolgálat
bh) bölcsődei ellátás.

A ba), bb), bc), bd), pontjában felsorolt ellátásokat a Balatoni Szociális Társulás által fenntartott Alapszolgáltatási Központ, a be) pont szerinti ellátást az oktatási-nevelési intézményeken keresztül, a bf), bg) bh) pontban felsorolt ellátásokat a Marcali Kistérség Többcélú Társulása biztosítja a Marcali SZESZK intézményén keresztül.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete a település adott évre vonatkozó **költségvetési koncepcióját** minden évben elkészítette.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete a 2010-2014. évekre vonatkozó **ciklusprogramját** a hosszú távú fejlesztési elképzelésekről megalkotta.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete a 2007-2013., ¹⁷majd a 2015-2019. évekre vonatkozó **gazdasági programját** elfogadta.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta a **Balatonkeresztúri Alapszolgáltatási Központ** által elkészített **Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepciót**, továbbá tudomásul vette a **Fonyód Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepcióját**.

A szolgáltatásszervezési koncepció megállapítja, hogy a településeken élő 61 év feletti lakosok száma általában növekedést mutat, ellenben a legfiatalabb korosztály létszámában csökkenő tendencia mutatkozik. A lakosság egyes csoportjait, családokat, az egyéneket különbözőképpen érintik a társadalmi-gazdasági változások. Fokozatosan nő a fiatalok körében a munkanélküliség. A munkaerő-piaci kínálat és a munkaerő-piaci kereslet igényei között nincs összhang. Csökken a hátrányos helyzetű csoportok (megváltozott munkaképességűek, fogyatékosok, pszichiátriai és szenvedélybetegek, valamint a romák) foglalkoztathatósági esélye. A település népességének elöregedése felgyorsult, ez kihívást jelent a társadalommal szemben. Fontos, hogy felkészüljünk e változásokra, kialakítsuk a közös alapokat és a jogi kereteket az idősek jogainak védelme, életminőségének javítása érdekében. A társadalomban elindult elöregedési folyamat folytatódása indokoltá teszi, hogy meghatározzuk az idősek gondozására vonatkozó társadalmi-állami feladatokat, az igényeiknek és állapotuknak megfelelően alakítsuk ki a támogatásukat szolgáló intézményrendszert. Az utóbbi időben kedvező változás következett be az igények kielégítésében. Az e célt szolgáló ellátási formák sokszínűbbek lettek, mind tartalmi, mind a szervezeti megoldások tekintetében. Az idős korosztályon belül vannak olyan jelenségek, amelyek további differenciálódást tesznek szükségessé.

¹⁷ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.

A 60 éven felüli lakosság 10 %-a, a 70 éven felüliek 30 %-a érintett a demencia (időskori szellemi leépülés) területén. A népesség fogyás és az előregedés, illetve a hagyományos családmódel megváltozása jelentősen befolyásolja a szolgáltatások iránti igényeket. A növekedés elsősorban a család-, gyermekjóléti ellátások körét érinti, jelentősen emelkedett a szociális étkeztetés, nappali ellátást igénybevevők száma, jelentős az érdeklődés a bentlakásos szociális otthoni elhelyezés iránt.

Az önkormányzat a személyes gondoskodás keretében az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- Nappali ellátás
- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Gyermekjólét.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete a **Marcali Kistérségi Többcélú Társulás Közoktatási Esélyegyenlőségi Programját (2008)** megismerte és elfogadta, amelynek fő célkitűzései:

- a közoktatási intézmények rendszeres és korszerű ellenőrzése,
- az intézményhálózat racionális működése, a működés hatékonysága, az intézmények kihasználtsága,
- a felújítási és az eszközfejlesztési ütemterv megvalósítása,
- az esélyegyenlőség és a gyermekérdek mindenekfelett való biztosítása, a veszélyeztetettség kialakulását megakadályozó prevenciós tevékenységek,
- a tanulók egyenlő hozzáféréseinek biztosítása a minőségi oktatáshoz,
- szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése, a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és segítése az oktatási-nevelési munka során, mindenki számára elérhető szolgáltatások bevezetése, a meglévő hátrányok csökkentése, az iskolai sikeresség javítása, a megfelelő pályaválasztás támogatása,
- diszkriminációmentesség, valamint az oktatási és társadalmi integráció támogatása.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete a **Marcali Többcélú Kistérségi Társulása** által elkészített **közoktatási fejlesztési tervet** a 2007-2013. évekre vonatkozóan elfogadta.

A Marcali Többcélú Kistérségi Társulás települései külön-külön adtak megbízást e tervek elkészítésére, illetve kértek tanácsadót a minisztériumtól elkészítésükhöz.

A közoktatási fejlesztési tervben általános célként fogalmazták meg a kistérség egészére nézve az alábbiakat:

- A hátrányos megkülönböztetés megszüntetését, az esélyegyenlőség biztosítását a hátrányos helyzetű csoportok számára, az összetartó, szolidáris társadalom erősítését.
- Gazdasági területen a minimális forráshoz való jog biztosítását.
- A megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás biztosítását, valamint a kistérség területén működő intézményekben a különböző közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítását.
- Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében össze kell hangolni a foglalkoztatási, az oktatási, az egészségügyi, a szociális igazgatási, területfejlesztési célokat.

Balatonszentgyörgy – Balatonberény – Hollád – Tikos – Vörs községek Közoktatási Intézményfenntartó Társulása a Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés Intézkedési Tervét 2009-ben fogadta el.

A Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv alapvető célja hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl célul tűzték ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében. Céljuk az, hogy oktatási intézményeinkben érvényesüljön a szegregációmentesség, diszkriminációmentesség, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása, a minőségi oktatáshoz való hozzáférés biztosítása, az integráció biztosítása.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete a 2007-2013. évekre vonatkozó **fejlesztési koncepcióját** megalkotta és elfogadta, amely prioritási sorrendben határozza meg a megvalósításra váró beruházásokat, fejlesztéseket.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete szabályozási és településszerkezeti tervvel rendelkezik.

Balatonberény Község Önkormányzat Sportkoncepciójának legfontosabb célkitűzései: az egészségmegőrzés, betegség-megelőzés, a nevelés és személyiségformálás, a mozgásműveltség, a cselekvésbiztonság, a közösségi együttélés fejlesztése, a szórakozás és szórakoztatás valamint a sport-turizmus elősegítése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A **Marcali Kistérség Hatósági – Igazgatási Társulás** társulási megállapodása az alábbi szakterületekkel kapcsolatos államigazgatási feladatok elvégzésre vonatkozik: szabálysértés, birtokvédelem, pénzügyi végrehajtás, szakfordítói és tolmácsigazolvány, ipar, kereskedelem, építésügy, közoktatás.

Balatonszentgyörgy – Balatonberény – Hollád – Tikos – Vörs Községek Közoktatási Intézményfenntartó Társulása a közoktatási feladatok ellátására jött létre.

Az **Önkormányzatok Szociális Mikrokörzeti Társulása** a szociális alapellátási feladatok ellátására vonatkozik. Tagjai: Balatonmáriaifürdő, Balatonkeresztúr, Balatonberény, Balatonszentgyörgy, Tikos, Hollád és Vörs települések.

¹⁸A **Balaton Szociális Társulás** a gyermekjóléti, a családsegítő és a szociális alapellátással kapcsolatos önkormányzati feladatok ellátására jött létre (tagjai: Balatonberény, Balatonkeresztúr, Balatonmáriaifürdő, Balatonszentgyörgy, Főnyed, Hollád, Szegerdő, Tikos, Vörs)

A **Marcali Kistérségi Többcélú Társulás** társulási megállapodása alapján, az abban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében a megállapodásban rögzített eljárásban és módon szervezik, oldják meg és hangolják össze a települési önkormányzatok alábbi feladatait, hatásköreit:

- területfejlesztés,
- egészségügyi- és szociális ellátás,
- család-gyermek- és ifjúságvédelem,
- oktatás és nevelés,
- sport feladatok,
- pedagógiai szakszolgálati feladatok,
- közművelődés, közgyűjteményi tevékenység,
- szolgáltatás-szervezési feladatok,
- természet- és környezetvédelem,
- vízgazdálkodás,
- településüzemeltetési feladatok,
- közrend- és közbiztonsággal kapcsolatos feladatok,
- belső ellenőrzés,
- foglalkoztatás,
- gazdaság és turizmusfejlesztés, valamint idegenforgalom.

Az egészségügyi ellátásra vonatkozóan az alábbi társulási megállapodásokat kötöttük meg:

- a Központi Orvosi Ügyeletre (Marcali), ¹⁹2014-től Keszthely
- a Védőnői Szolgálat feladatainak ellátására – Balatonberény, Vörs
- a fogorvosi szolgáltatás biztosítására – Balatonberény, Balatonszentgyörgy
- a háziorvosi ellátásra – Balatonberény, Vörs.

¹⁸ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.

¹⁹ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőségi terv elkészítéséhez szükséges releváns adatok, amelyek önkormányzati adatforrásokra épülnek, illetőleg a KSH részére leadásra kerültek, rendelkezésre álltak.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésének időpontjában a KSH 2011. évi népszámlálási adatai még nem kerültek feldolgozásra, ezért friss információk nem álltak rendelkezésünkre és a táblázatoknál csak a 2011-ig terjedő időszak adataival tudtunk dolgozni, ²⁰a felülvizsgálat során azonban igyekeztünk pótolni a 2013-ig terjedő adatokat.

Adathiány elsősorban az alábbi területeken adódott:

- a lakosság jövedelmi viszonyai, a településen élők, öregségi nyugdíjban részesülők átlagnyugdíjára vonatkozó adatok, a településen élők bruttó átlagkeresetére vonatkozó adatok
- a felnőttoktatásban résztvevők száma
- az iskolai végzettség szerinti megoszlás
- a tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma
- a nők foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvétele
- a nyugdíjszerű ellátásokban és a fogyatékosági támogatásban részesülők száma
- fogyatékkal élők száma.

A kutatás ²¹és a felülvizsgálat során elsősorban a TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, a KSH és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatbázisait és kutatási anyagait használtuk fel (www.ksh.hu/adatgyujtesek_adatvetelek, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Munkaerőpiaci helyzetkép, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján készült éves tájékoztatók, www.afsz.hu, KSH gyors-tájékoztatói, - KSH 2011. évi népszámlálás előzetes adatok), továbbá a Somogy megyei Területfejlesztési Konceptiót (Helyzetfeltáró munkarész, 2012.).

²⁰ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015

²¹ Felülvizsgálattal kapcsolatos szöveg kiegészítés 2015.